

दीक्षाकालस्य प्रागिति प्राग्दीक्षाकालं क्षत्तारं द्वास्थं ॥ १७ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे एकपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ तत इति पर्यक्रमन् पराक्रां
तवन्तः ॥ १ ॥ मंत्रवत्संयुक्तं यथास्यात्तथा ॥ २ ॥ आजुहुवुः आहूतवन्तः ॥ ३ ॥ ४ ॥ चित्रभानुं अग्निं ॥ ५ ॥ ६ ॥ प्रमाणतः प्रमाणं प्राप्य ॥ ७ ॥ ८ ॥ परिघः महाद्वारार्गलादं दंस्तुल्याः मातृ

एतच्छ्रुत्वा तुराजासौ प्राग्दीक्षाकालमब्रवीत् ॥ क्षत्तारं न हि मे कश्चिदज्ञातः प्रविशेदिति ॥ १७ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि आस्तीकपर्वणिसर्पस
त्रोपक्रमे एकपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५१ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सौतिरुवाच ततः कर्म प्रवृत्ते सर्पसत्रविधानतः ॥ पर्यक्रमंश्च विधिवत्स्वेकर्मणिया
जकाः ॥ १ ॥ प्रावृत्य रुष्णवासां सिधून् संरक्तलोचनाः ॥ जुहुवुर्मंत्रवच्चैव समिद्धं जातवेदसं ॥ २ ॥ कंपयन्तश्च सर्वेषामुरगाणां मनांसि च ॥ सर्पानां जुहुवु
स्तत्र सर्वानग्निमुखेतदा ॥ ३ ॥ ततः सर्पाः समापेतुः प्रदीप्ते हव्यवाहने ॥ विचेष्टमानाः रूपणमाकलयन्तः परस्परं ॥ ४ ॥ विस्फुरन्तः श्वसन्तश्च वेष्टयन्तः परस्परं ॥ पु
च्छैः शिरोभिश्च भृशं चित्रभानुं प्रपेदिरे ॥ ५ ॥ श्वेताः रुष्णाश्च नीलाश्च स्थविराः शिशवस्तथा ॥ नदन्तो विविधान्नादान्येतुर्दीप्ते विभावसौ ॥ ६ ॥ क्रोशयोज
नमात्रा हि गोकर्णस्य प्रमाणतः ॥ पतन्त्यजस्रं वेगेन वह्नावग्निमतां वर ॥ ७ ॥ एवं शतसहस्राणि प्रयुतान्यर्बुदानि च ॥ अवशानि विनष्टानि पन्नगानां तु तत्र वै ॥
॥ ८ ॥ तुरगा इव तत्रान्ये हस्तिहस्ता इवापरे ॥ मत्ता इव च मातंगामहाकायामहाबलाः ॥ ९ ॥ उच्चावचाश्च बहवो नानावर्णा विषोल्बणाः ॥ घोराश्च परिघप्र
ख्यादं दंशूकामहाबलाः ॥ प्रपेतुरग्रावुरगामातृवाग्दंढपीडिताः ॥ १० ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि आस्तीकपर्वणिसर्पसत्रोपक्रमे द्विपञ्चाशत्तमो
ऽध्यायः ॥ ५२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ शौनक उवाच सर्पसत्रे तदाराज्ञः पाण्डवेयस्य धीमतः ॥ जनमेजयस्य केत्वासन्नृत्विजः परमर्षयः ॥ १ ॥ के
सदस्या बभूवुश्च सर्पसत्रे सुदारुणे ॥ विषादजननेऽत्यर्थं पन्नगानां महाभये ॥ २ ॥ सर्वं विस्तरशस्तात भवाञ्छंसितुमर्हति ॥ सर्पसत्रविधानज्ञविज्ञेयाः केच
सूतज ॥ ३ ॥ सौतिरुवाच हन्त ते कथयिष्यामि नामानीह मनीषिणां ॥ ये ऋत्विजः सदस्याश्च तस्यासन्नृपतेस्तदा ॥ ४ ॥ तत्र होता बभूवाथ ब्राह्मणश्च दं
भार्गवः ॥ च्यवनस्यान्वये स्यात्तोजातो वेदविदां वरः ॥ ५ ॥ उद्गाता ब्राह्मणो वृद्धो विद्वान्कौत्सोऽथ जैमिनिः ॥ ब्रह्माऽभवच्छार्ङ्गरोथाध्वर्युश्चापि पिङ्गलः ॥ ६ ॥

वाग्दंढपीडिता इति यैर्मातुर्वचनं नानुष्ठितं त एव पेतुरित्यर्थः ॥ १ ॥ १० ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे द्विपञ्चाशत्तमोऽध्यायः ॥ ५२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सर्पसत्र इति ऋत्विजो
यज्ञे कर्मकराः ॥ १ ॥ सदस्या उपद्रष्टारः ॥ २ ॥ विधानज्ञेषु विज्ञेयाः श्रेष्ठाः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥